

L'odi contra l'Església, a la història de SANT FELIU DE GUIXOLS (1)

Llegint i investigant alguns fets de la història de Sant Feliu un se n'adona que hi ha una constant: l'odi popular contra l'Església. Un odi que primerament té per objectiu els monjos benedictins i el seu convent, per esdevenir més tard en una latent actitud d'anticlericalisme que rivalitzarà amb l'antagònica, el clericalisme.

Sóc conscient de la complexitat de la qüestió perquè s'hi barregen temes tan diversos com les relacions Estat-Església, la lluita de classes a nivell econòmic, polític i ideològic, la vinculació de l'Església amb el poder i els seus privilegis, la demagògia política, l'ensenyament..., etc. Malgrat aquesta complexitat, però, penso que la importància del tema imposa una reflexió i una anàlisi històrica profunda, que no és, certament, el que em proposo fer en aquest article. Em limito tan sols a exposar breument els fets, tal i com jo ara els entenc i amb risc de simplificar-los, per intentar mostrar només que en aquesta història hi ha hagut una progressió, un augment en intensitat.

Orígens i avalots contra els monjos benedictins.

Els orígens més llunyans d'aquesta animadversió suposo que cal cercar-los en l'eterna lluita que la Vila emprèn contra el Monestir ja a començaments del segle XIV. Lluita que representa, crec, un episodi més d'aquella «crisi», general a tota Europa, de les relacions feudals de producció; l'inici d'un procés d'alliberament de les formes senyorial d'exploació que no acabarà plenament, al nostre país, fins a començaments del segle XIX.

Quan el que en restava d'aquest món antic —l'Antic Règim— agonitzava lentament, però brutalment, i un de nou s'albirava, per uns moments els liberals s'arriscaren a governar. Fou aleshores, abril de 1821, que la comunitat benedictina hagué de ser dissolta davant el perill de revolta contra el convent per part d'un bon nombre de liberals de la primera volada de Sant Feliu.

Catorze anys més tard, amb la primera carlinada, les coses es posaren encara més difícils per als monjos, que havien retornat en temps de la brutal repressió absolutista. Foren objecte de

tota mena de mofes, aïllaments..., etcètera, i la nit del 28 de juliol de 1835, al crit de «Visca la llibertat..., i morin els frares!» el poble «isabelí», exaltat, va irrompre violentament en el Monestir amb ànims de portar a cap una exclusió sanguinària.

Hom observa que aquestes agressions anaven únicament dirigides contra convents i religiosos regulars i, de cap manera, contra els seculars de la nostra església de Sant Joan.

Revolució de Setembre: Esforços republicans per a la separació Església-Estat. Matrimoni civil.

A partir de llavors la incipient indústria del suro feia prevalents progressivament noves relacions de producció i, ensems, una nova mentalitat que possibilitava, entre altres coses, un desvetllament polític. D'aquesta manera s'estengué per aquesta comarca la ideologia que havia de singularitzar el nostre poble: el republicanisme federal. En aquest primerenc republicanisme hi havia ja en embrió, com actitud, l'anticlericalisme i el lliure pensament, enfront del dogmatisme «obscurantista» —deien— de l'Església.